

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 675/2018 vp

### Vastaus kirjalliseen kysymykseen teknisen työn asemasta ja opiskelijoiden teknisten valmiuksien parantamisesta

#### Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Olavi Ala-Nissilän /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 675/2018 vp:

*Millaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä teknisen työn aseman ja opiskelijoiden teknisten valmiuksien parantamiseksi?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 mukaan käsityön oppiaineen tehtävänä on ohjata oppilaita kokonaiseen käsityöprosessin hallintaan. Käsityö on moni-materiaalinen oppiaine, jossa toteutetaan käsityöilmaisuun, muotoiluun ja teknologiaan perustuvaa toimintaa. Käsityö on tärkeä osa perusopetusta ja se antaa nuorelle valmiuksia tuotteen tai teoksen itsenäiseen tai yhteisölliseen suunnitteluun, sekä valmistukseen ja oman tai yhteisen käsityöprosessin arviointiin. Käsityön tekeminen on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa toimintaa ja siinä toteutetaan ennakkoluulottomasti erilaisia visuaalisia, materiaalisia, teknisiä sekä valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja. Näitä taitoja tarvitaan niin arjessa, kuin työelämässäkin. Käsityössä kehitetään myös oppilaiden avaruudellista hahmottamista, tuntoaistia ja käsillä tekemistä, jotka edistävät motorisia taitoja, luovuutta ja suunnitteluosaamista. Käsityössä korostuu myös itsenäinen suunnittelu- ja tekeminen. Käsityön suuri merkitys onkin pitkäjänteisessä ja innovatiivisessa työskentelyprosessissa sekä itsetuntoa vahvistavassa, mielihyvää tuottavassa kokemuksessa.

Vuonna 2012, edellisen hallituksen antamassa tuntijaossa käsityö on osa taide- ja taitoaineryhmää 1-9 vuosiluokilla Vuosiviikkotunnit kaikille yhteisen käsityön osalta pysyivät aikaisemmalla tasolla koko yhdeksänvuotista perusopetusta koskien, mutta keskittyvät enemmän varhaiseen opetukseen vuosiluokilla 1-6. Viikoittainen opetus vähenee käytännössä ennen 9. vuosiluokan päätötarviointia ja on oletettavasti käytännössä käsityön opetusta syventävänä tai soveltavana valinnaisaineena. Opetuksen järjestäjä voi jakaa vähintään neljä vuosiviikko-tuntia kaikille yhteisistä käsityön vähimmäistunneista vuosiluokille 1-2, vähintään viisi vuosiviikkotuntia neljälle vuodelle vuosiluokilla 3-6 ja kaksi vuosiviikkotuntia kolmelle ylimmälle vuosiluokalle 7-9. Käytännössä nämä kaksi tuntia sijoitettaneen vuosiluokalle 7, jonka jälkeen opetus on mahdollista valinnaisainetta.

Käsityön opetukseen voi osoittaa oppitunteja myös taide- ja taitoaineiden valinnaisista tunneista, joita osoitetaan yhteensä 6 vuosiluokille 1-6 ja viisi vuosiluokille 7-9 (11 tuntia yhteensä, jotka

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 675/2018 vp

voidaan osoittaa kotitalouden, käsityön, kuvataiteen, musiikin tai liikunnan oppiaineeseen vuosiluokilla 1-9).

Käsityötä voidaan opettaa myös erillisenä valinnaisaineena (yhteensä 9 vuosiviikkotuntia uudessa tuntijaossa 2012). Käsityöhön liittyvä valinnainen aine voi olla nimeltäänkin esimerkiksi tekninen työ, teknologia, tai jokin muu teknisen käsityön soveltava osaamisalue. Valinnaisen käsityön osalta tavoitteet, sisällöt ja arviointi määritellään paikallisesti. Käytännössä tätä tuntiresurssia ohjautunee uuden tuntijaon osalta myös alakouluihin (vähimmäistuntien käyttöönotossa kolme valinnaisaineen viikkotuntia käytännössä vuosiluokille 1-6 ja 6 vuosiluokille 7-9). Valinnaisuus on uutta alakouluissa, mutta suurin osa omiin oppiainepainotuksiin käytännössä keskittyy edelleen 8. ja 9. vuosiluokille ja aineopettajille. Soveltava valinnaisaine voi olla teknisen käsityön työtapoihin painottuvaa.

Nykyisessä tuntijaossa on lisätunteja taide- ja taitoaineiden kaikille yhteiseen opetukseen, mihin ryhmään myös käsityö oppiaineena kuuluu. Näin suurimmalla osalla koululaisista taito- ja taideaineiden opiskelu on lisääntynyt. Opetuksen järjestäjät itse ovat avainasemassa siinä, mihin he kohdentavat valinnaisaineiden oppimääriä.

Opetussuunnitelman perusteet otettiin käyttöön 7-9 luokilla syksystä 2017 lähtien. Opetussuunnitelman perusteiden uusimääräinen sykli on ollut noin kymmenen vuotta. Tuntijaon muuttamisesta ei toistaiseksi ole käyty keskustelua. Tämän suhteen myös tutkitulle tiedolle on tarvetta. Tarvitsemme lisää tietoa siitä, miten paljon eri taito- ja taideaineita valitaan ja sitä kautta opiskellaan. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on käynnistänyt vuonna 2016 opetussuunnitelman perusteiden toimeenpanon arvioinnin. Osana sitä tarkastellaan tuntijaon toteutumista otokseen kuuluvien opetuksen järjestäjien osalta. Tämän lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö sopii erikseen Opetushallituksen kanssa selvityksen tekemisestä näkökulmana tuntijaon toimeenpano taito- ja taideaineiden osalta, käsityö mukaan lukien. Osana Tilastokeskuksen suorittamaa opettajatiedonkeruuta keväällä 2019 kysytään opetuksen järjestäjittäin kaikkien perusopetuksessa opetettavien oppiaineiden opetustuntimäärät.

Teknisen käsityön merkitys nuorten kädentaitojen ja pitkäjänteisen työskentelykyvyn kehittymiselle on suuri. On tärkeää, että asiassa edetään tutkitun tiedon pohjalta.

Helsingissä 21.3.2019

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen